

напредък с финансовите инструменти на ЕСИФ

Европейски фонд за регионално развитие

Финансови инструменти

банката на ЕС

Финансовите инструменти, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, представляват устойчив и ефективен начин за инвестиране в растеж и развитие на хора и бизнес от регионите и градовете на ЕС. Те подпомагат разнообразни получатели за постигането на широк спектър от цели за развитие. Инструментите позволяват фондовете да бъдат използвани отново за последващи инвестиции.

Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР), един от Европейските структурни и инвестиционни фондове, допринася към интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и цели да въведе икономическо, социално и териториално сближаване между регионите и градовете на ЕС.

За 2014-2020 г. ЕФРР притежава общ бюджет от почти 200 млрд. евро за подпомагане на икономическия растеж, създаване на допълнителни работни места и намаляване на регионалните различия.

Помощта от ЕФРР може да бъде предоставяна чрез отпускане на безвъзмездно финансиране (грантове), а във все повече случаи и чрез финансови инструменти.

До края на 2013 г. ЕФРР е изплатил повече от 9 млрд. евро във финансови инструменти, предоставящи кредити, гаранции и дялово участие в почти всички държави-членки. Повече от 200 000 частни лица и фирми са получили подкрепа за развитие на бизнес, градски проекти и инвестиции в енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. Около 90% от подкрепата за бизнес развитие са били насочени към малките и средни предприятия.

Финансови инструменти

- очаква се да бъдат възвърнати;
- револвиращи са, т.е. възвърнатите средства се използват отново в същата област;
- подходящи са за финансово жизнеспособни проекти, т.е. такива, които се очаква да генерират достатъчен приход или спестявания, за да изплатят обратно получената подкрепа;
- проектирани са да привличат съфинансиране от други източници, вкл. от частния сектор, за да се увеличи количеството налични средства особено в сектори/области с проблеми в достъпа до финансиране;
- могат да са под формата на кредити, гаранции или дялово участие;
- могат да подпомогнат финансовото предлагане като допринесат за развитието на пазара;
- могат да се използват в допълнение с безвъзмездна помощ (грантове); и
- могат да бъдат управлявани от национални или регионални банки, международни организации, като Европейската инвестиционна банка или Европейския инвестиционен фонд, от финансови посредници и (само за заеми и гаранции) от управляващи органи.

През 2014-2020 г., с отчитането на преимуществата на финансовите инструменти, тяхната употреба е разширена до **всички тематични цели**, като се очаква да се засили още повече, благодарение на подобрените и по-гъвкави възможности за приложение.

Финансови инструменти, съфинансирани от ЕФРР, могат да се използват за **всички инвестиционни приоритети, описани в оперативните програми на ЕФРР на държавите-членки и регионите**, стига те да адресират **идентифициран пазарен пропуск**, т.е. области, за които банките не предлагат кредити, и/или в които частният сектор не е склонен да инвестира (напр. където пазарът не осигурява достатъчно капитал за малкия и среден бизнес/за стартиращи компании, където не е налично финансиране за бързо-растящи компании, или където отпускането на заеми от търговските банки е ограничено, или се предоставя при условия, които фирмите не могат да изпълнят).

Затова финансовите инструменти могат да допринесат за постигането на широка група от инвестиционните приоритети на ЕФРР, например:

- насърчаване на бизнес инвестиции за научни изследвания и иновации;
- разширяване проникването на широколентов достъп, на високоскоростни мрежи и разработване на ИКТ продукти, услуги и електронна търговия;
- подпомагане способността за растеж на малкия и среден бизнес и за участие в иновационни процеси, включително разработването на нови бизнес модели;
- подпомагане на производството и разпределението на възобновяема енергия, на енергийната ефективност и възобновяемата енергия в предприятията, в публичната инфраструктура и в жилищните сгради;
- инвестиции за адаптация към климатичните промени;
- инвестиране в секторите на отпадъците и водите;
- подобряване на градската среда, включително възстановяване на замърсени площи и борба с обезлесяването;
- подпомагане на индустриалния преход към ниско-въглеродна икономика;
- подпомагане на мултимодален и екологичен транспорт и на регионална мобилност.

В допълнение, поради това, че помощта от ЕФРР трябва да се фокусира върху няколко ключови приоритетни области, процес известен като „тематична концентрация“, може да се очаква използването на финансовите инструменти да бъде с относително по-голям дял при научните изследвания и иновациите, подкрепата на малкия и среден бизнес, енергийната ефективност и инвестициите във възобновяемите енергийни източници.

Финансовите инструменти, съфинансирани от ЕФРР, могат да се използват за **подпомагане на широк спектър от проекти**, от публична инфраструктура или инвестиционни проекти за производство до домакинства, за да подобрят енергийната ефективност на домовете си.

ЕФРР разполага с **широк спектър от финансови инструменти**.

- **Кредити** за области без достъп до пазарно финансиране (например от банки) или с цел предоставяне на по-добри условия от наличните (например с по-ниски лихви, по-дълги периоди на изплащане или с по-благоприятни изисквания за обезпечение). Например, могат да се предлагат безлихвени заеми за конкретен регион на предприемачи, които възнамеряват да надградят своя малък или среден бизнес.

- **Микрокредити**, за нуждите на хора, често без достъп до финансови услуги, обикновено предоставяни за кратък период и без или с малко обезпечение. Пример за това може да бъде фонд за микрокредити, който предоставя заеми, насочени към хора в неравностойно положение, еднолични търговци, партньорства и предприятия от третия сектор на даден регион.
- **Гаранции**, които се предоставят в уверение на заемодателите, че техният капитал ще бъде възстановен, в случай, че получателят на заем изпадне в несъстоятелност. Например, могат да се предоставят насрещни гаранции върху портфолио от гаранции на националната агенция за малки и средни предприятия, като по този начин се намалят финансовите разходи за малкия и среден бизнес и се улесни достъпа му до финансови средства в дадената държава.
- **Дялово участие**, при което се инвестира капитал срещу придобиване на пълна или частична собственост в дадена фирма; инвеститорът в дялово участие може да поеме частичен управленски контрол върху фирмата и да участва в разпределянето на печалбата. Този финансов инструмент може да включва рисков капитал и първоначален капитал (посадъчен и стартов капитал). Възвръщаемостта на вложения капитал зависи от растежа и способността за печалба на бизнеса и се реализира, когато инвеститор продаде на друг неговия дял от бизнеса („изход“) или чрез първично публично предлагане (ППП). Съфинансирани регионални фондове за рисков капитал например са инвестирани успешно в сектори като науки за живота, ИТ/комуникации, промишленост/транспорт, търговия и технологии за енергия/околна среда.

Финансовите инструменти могат да се предлагат и в комбинация с предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и други форми на подкрепа. Често е необходимо да бъде подобрена готовността за инвестиране като предварително изискване за привличане на инвестиционни фондове. Консултантски и други помощни услуги могат да бъдат подкрепени чрез ЕФРР.

Финансовите инструменти, съфинансирани от ЕФРР, могат да имат значителен дългосрочен принос за развитие на пазара, чрез подобряване на предлагането, посредством стимулиране и помагане на жизнеспособни проекти и отварянето на нови пазарни възможности. Те могат да създадат възможности за инвеститори и финансови посредници, като направят проектите по-привлекателни за инвестиции, благодарение на участието на финансовите инструменти, подкрепени от обществения сектор, и свързаното с това споделяне на риска.

За повече информация

За информация относно финансовите инструменти и регионалната политика:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_en.pdf

За справочник за управляващите органи относно финансовите инструменти по програмите на ЕСИФ:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

За информация относно методологията за предварителна оценка на финансови инструменти:

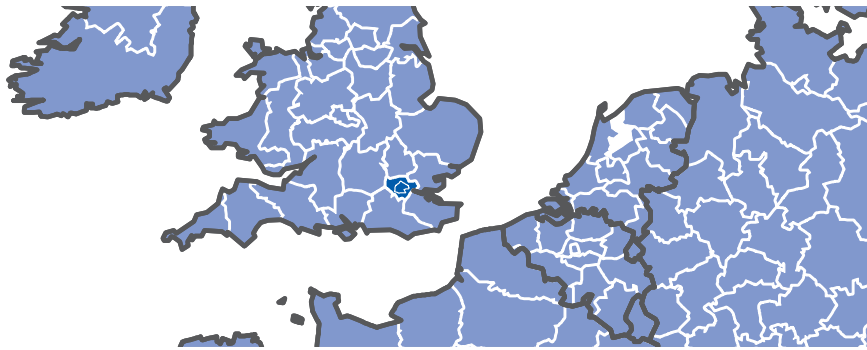
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

За интернет страницата 'ФИ-компас', платформата за консултантски услуги относно финансовите инструменти на ЕСИФ:

<http://www.fi-compass.eu/>

За законодателството за Европейските структурни и инвестиционни фондове:

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/information/legislation/regulations/

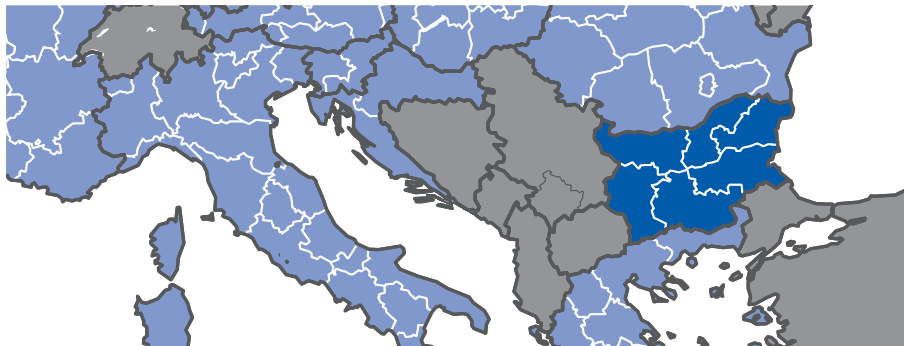

Зелен фонд на Лондон

479 млн. евро
Вкл. 71 млн. евро от ЕФРР
Заем, дялово участие, гаранция
Енергийна ефективност и отпадъци
Обединено Кралство

... подпомагане на прехода на Лондон към икономика с ниски емисии на въглероден двуокис ...

Зеленият фонд на Лондон е насочен към инвестиции в енергийна ефективност, по-зелени и с по-малко отпадъци социални домове. Създаден е за да запълни пазарни несъвършенства, които правят проектите (или части от тях) прекалено рискови за частния сектор, напр. несигурно пазарно търсене, нова или нововъзникваща технология, или необикновено дълъг период до постигане на възвръщаемост. Прогнозите са дейността на фонда да доведе до създаването на повече от 2 000 работни места, спестяване на 215 000 тона CO₂ и на 320 000 тона отпадъци годишно. Примерът илюстрира гъвкавостта на холдинговата структура на фонда, която позволява да се разширят възможностите за предоставяне на финансиране, и как финансов инструмент може да привлече допълнителни ресурси и да осигури по-голям принос от частния сектор.

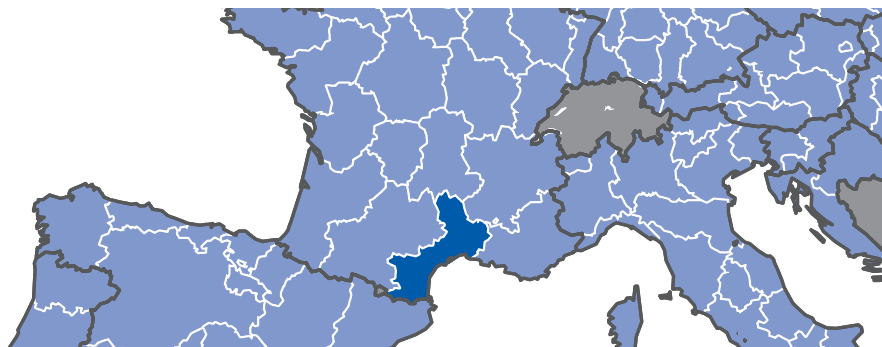

Портфейлна гаранция срещу "първа загуба"

60 млн. евро
вкл. 51 млн. евро от ЕФРР
Гаранция
Малък и бизнес
България

... запълване на пазарен пропуск във финансирането на малки и средни предприятия вследствие на липсата на обезпечение ...

Портфейлната гаранция срещу "първа загуба" цели да намали риска за банковия сектор в България, при финансиране на малък и среден бизнес и съответните високи изисквания за обезпечение. Гаранциите, осигурени на местните банки, водят до по-ниски лихви и по-ниски изисквания за обезпечение от фирмите. Това разкъсва порочния кръг „липса на кредит – липса на инвестиции – липса на растеж – липса на доверие“. Фондът ще позволи изграждане на портфолио от заеми за над 300 млн. евро. От 2011 г. насам от гаранциите са се възползвали почти 4 000 малки и средни предприятия, работещи на пазар, които традиционно не осигурява финансиране на микрокомпани, високорискови проекти или иновативни решения. Примерът илюстрира как използването на гаранции може да увеличи предоставянето на заеми от частния сектор.

ДЖЕРЪМИ Лангедок-Русийо АД

11 млн. евро
Вкл. 5,5 млн. евро от ЕФРР
Дялово участие
Малки и средни предприятия
Франция

... засилване на иновациите, растежа и конкурентно-способността на регионалната икономика ...

ДЖЕРЪМИ Лангедок-Русийо АД инвестира в дялово участие с фокус върху млади компании с висок потенциал, особено в информационните технологии и медицината. Фондът предлага допълнително заеми и гаранции за компании в различни стадии на тяхното развитие. От 2010 г. насам, 21 компании са се възползвали от инвестиции в дялово участие. От тях 2 вече са преминали през следващия етап на увеличаване на капитала през фондовата борса. Този пример илюстрира как финансов инструмент може да привлече значителни частни инвестиции и да ускори растежа на регионалните малки и средни предприятия.

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 "Financial Instruments and IFIs' Relations"
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg